

Planter

Registreringsnet uge 42: Skadedyr i vintersæd og raps

Der er fundet op til 7-12 pct. planter med bladlus i tidligt såede marker i milde områder. Undersøg egne marker. Der er udløst bekæmpelse rettet mod rapsjordloppens larver i ca. 10-15 procent af markerne. Bekæmpelse af rapsjordlopper anbefales afsluttet indenfor den næste uges tid.

Analyse | 18. oktober 2022

6. registrering af bladlus i vinterbyg og hvede

Forekomsten af bladlus følges igen i dette efterår i registreringsnettet i 32 vinterhvedemarker og 22 vinterbygmarker frem til og med 1. november. Der bedømmes i tidligt såede marker (sået før 15. september) og i milde områder, hvor risikoen for angreb af bladlus og dermed havrerødsot er størst.

Vinterbyg: der er pt. registreret i 19 marker, hvor der er fundet angreb i 11 marker (0,5-7,0 procent angrebne planter). Vinterbygmarkerne er sået i perioden 25. august til 14. september dog er 3 marker sået 19.-22. september.

Vinterhvede: der er pt. registreret i 29 marker, hvor der er fundet angreb i 16 marker (0,1-12,0 procent angrebne planter). Hvedemarkerne er sået i perioden 31. august til 17. september.

Der findes ingen bekæmpelsestærskel for bladlus om efteråret i vintersæd, fordi et varierende antal bladlus indeholder smitte af havrerødsot, og fordi det er ukendt, hvornår nattefrost reducerer antallet af bladlus. Finder man dog bladlus på 2-3 procent af planterne, anbefales en bekæmpelse, såfremt marken er sået før ca. 20.-25. september. Jo tidligere såning jo større risiko for angreb. I vinterbyg er der i 4 ud af 19 marker mindst 2-3 procent angrebne planter. I hvede er der i 8 ud af 29 marker mindst 2-3 procent angrebne planter.

Evt. bekæmpelse kan i tidligt såede marker være aktuel fra 3-4 bladstadiet. Kun ved kraftige angreb kan bekæmpelse være aktuel tidligere.

Ved senere såning kan godt behandles ved færre blade, fordi væksten her er nedsat, og virkningstiden derfor er længere.

Til bekæmpelse kan anvendes 0,1-0,15 kg/ha Lamdex, 0,05-0,075 kg/ha Kaiso Sorbie eller 0,05-0,1 l/ha Mavrik. Lamdex må om efteråret anvendes til og med vækststadiet 12 (2. blad helt udfoldet).

Som bekendt har Syngenta udviklet appen "BYDV Assist" med den engelske graddageberegner til at beregne det optimale tidspunkt for evt. bladlusbekæmpelse om efteråret. Modellen kan også beregnes på Landbrugsinfo ved at søge på ordet "Graddageberegner" (indsæt fremspiringsdato som startdato samt 3 hhv. 170 ved basisværdi og tærskelværdi. Endelig skal der indsættes 0,7 ved klimaændring).

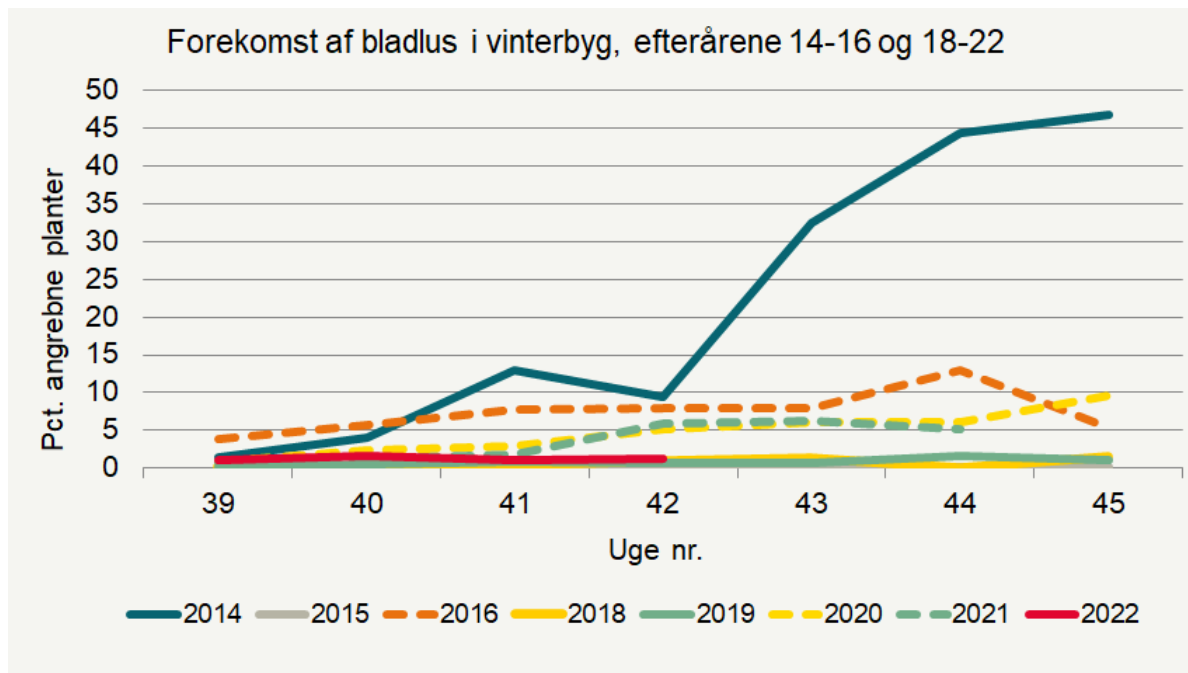
Det er meget vigtigt at være opmærksom på, at tærskelværdien på 170 graddage nås i langt de fleste marker i de fleste år. Dette betyder selvfølgelig ikke, at langt de fleste marker skal sprøjtes mod bladlus hvert efterår. Tærskelværdien skal derfor sammenholdes med, om der findes bladlus i marken, og om der er udviklet et vist antal blade i vintersæden, så virkningstiden ikke bliver meget kort.

Undersøg egne marker. Markerne undersøges bedst ved at man lægger sig ned og kigger på bladene i modlys. Hvis der er en eller flere "mørke pletter" på bladene, kan en nærmere undersøgelse afgøre, om det er bladlus eller ej. Bladlusene kan også sidde på stænglerne lige i overfladen. De kan også sidde i hjerteskuddet eller "kræmmerhuset", så her er bedst at kigge på planterne ovenfra. Bladlusene er sværere at se

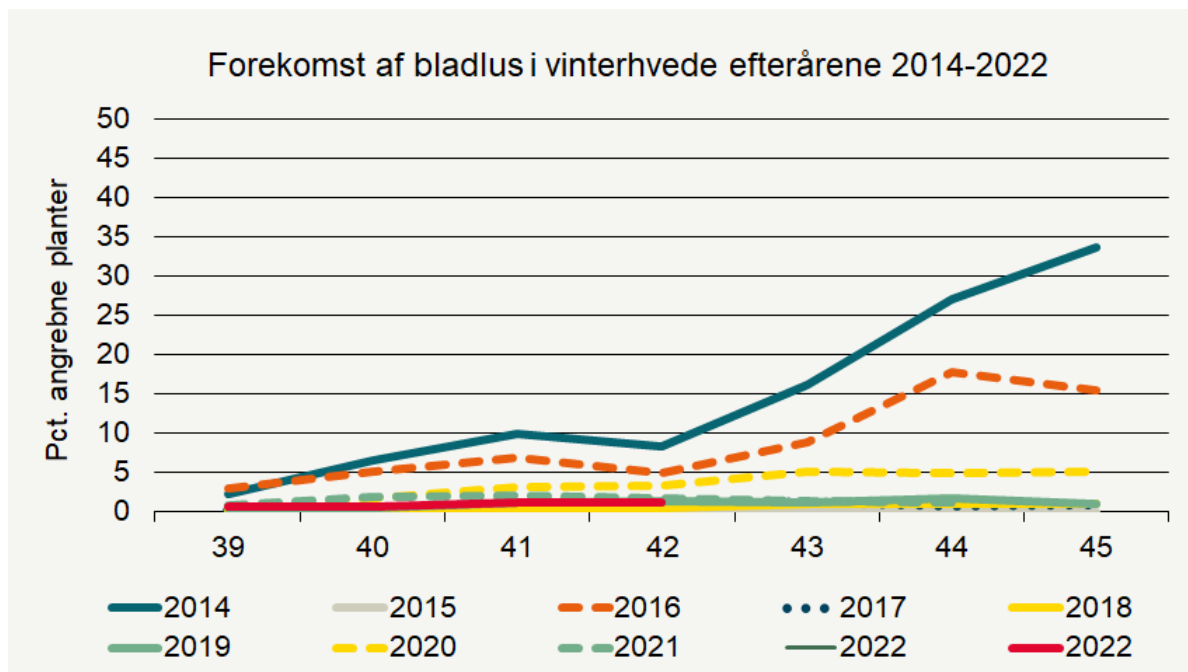

i regn- og blæsevejr. Bladlusene kan optræde uensartet i marken, så undersøg et større område af marken. En konsulent har angivet en variation på 0 til 10 procent angrebne planter i en mark. Der er tit flest bladlus ved hegn o.lign., hvor der er læ.

I figur 1-2 ses udviklingen pt. i forhold til tidligere år. Det fremgår, at niveauet pt. ligger på et relativt lavt niveau.

Figur 1. Udviklingen i angreb af bladlus (procent angrebne planter) i registreringsnettet i vinterbyg i 2022 og i tidligere år.

Figur 2. Udviklingen i angreb af bladlus (procent angrebne planter) i registreringsnettet i vinterhvede i 2022 og i tidligere år.

8. registrering af rapsjordlopper

Forekomsten af rapsjordlopper følges igen i år i september-oktober på ca. 50 lokaliteter via gule fangbakker. Formålet er at vurdere behovet for bekæmpelse rettet mod larver.

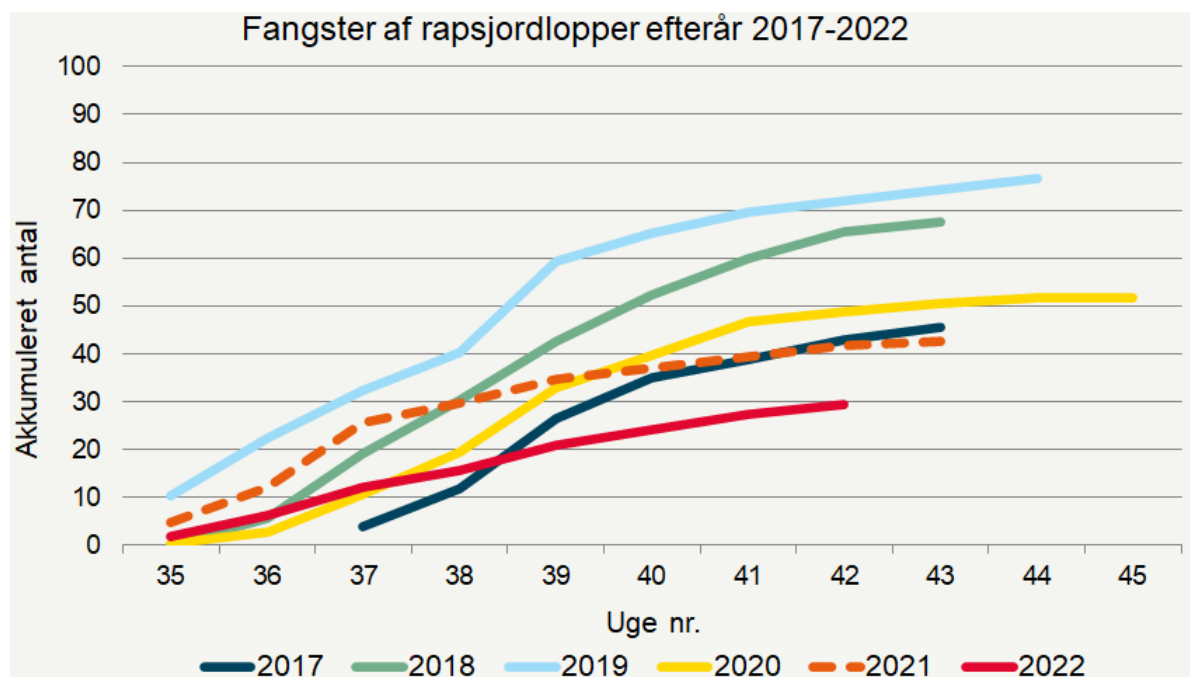
Til at vurdere angrebsstyrken af larver, er der sat 2 fangbakker ud pr. mark. I år er som noget nyt yderligere sat 2 fangbakker ud, som er nedgravet i jordoverfladen. Ifølge tyske undersøgelser fanges der i gennemsnit ca. 40 procent flere rapsjordlopper ved nedgravning af bakkerne i

overfladen, da flere biller her lander i bakkerne. Fangsterne i de to typer fangbakker er vist separat.

Den vejledende bekæmpelsestærskel er en samlet fangst af 25 rapsjordlopper pr. fangbakke i de runde fangbakker (radius 11 cm) indenfor tre uger i hovedflyvningsperioden. Den vejledende bekæmpelsestærskel er fastsat ud fra fangster i fangbakker, som ikke er nedgravet.

I figur 3 ses udviklingen pt. i forhold til de foregående efterår. Der er pt. i de fleste tilfælde kun fundet et relativt moderat antal rapsjordlopper i fangbakkerne. Den vejledende bekæmpelsestærskel er pt. overskredet på ca. 10-15 procent af lokaliteterne. I de nedgravede fangbakker er der fanget væsentlig flere rapsjordlopper.

Figur 3. Akkumuleret fangst af rapsjordlopper i gule fangbakker i efterårene 2017-2022. Alle fangster er omregnet til fangster i store gule fangbakker, så tallene er sammenlignelige.

Angreb af rapsjordloppens larver kan være meget tabsvoldende. Bekæmpelse anbefales derfor i alle marker, hvor forekomsten ikke følges via gule fangbakker. Der anbefales 2 fangbakker pr. ca. 10 ha. Har der tidligere været kraftige bladnav i marken, anbefales bekæmpelse rettet mod larver også trods lave fangster i fangbakkerne.

Til bekæmpelse rettet mod larver anbefales 0,1 kg/ha Kaiso Sorbie. Lamdex må kun benyttes til og med 3 løvblade er udviklet. Mavrik har for svag effekt og er kun godkendt til vækststadiet 12.

Ved anvendelse af Kaiso Sorbie er der stor fleksibilitet i behandlingstidspunktet. Bekæmpelse rettet mod larver kan med god effekt foretages til omkring medio oktober. Bekæmpelse anbefales derfor afsluttet indenfor den næste uges tid. I milde efterår er også set væsentlig effekt langt inde i november, men bekæmpelse i november tilstræbes ikke.

Registreringen af rapsjordlopper i den kommende uge er sidste registrering i år

Foto 1. Fugleskade i raps fotograferet 14. oktober 2022 af Hans Kristian Skovrup, SFL. Fugle river bladene af, og snitfladerne bliver derfor meget lige ved fugleskade.

[Se registreringer i Registreringsnettet](#)

[Følg udviklingen af skadegørere i registreringsnettet 2022](#)

[Se alle ugekommentarer til udviklingen af skadevoldere](#)

Emneord

[Registreringsnet/varsling](#)

[Skadedyr](#)

[Vinterbyg, vintersæd](#)

[+2](#)

Vil du vide mere?

Ghita Cordsen Nielsen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES

gcn@seges.dk

+45 2028 2695

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S	Tlf.	8740 5000
Agro Food Park 15	Fax.	8740 5010
8200 Aarhus N	Email	info@seges.dk

